

HALLINTOVALIOKUNNAN MIETINTÖ 6/2007 vp

Hallituksen esitys Suomen ja Slovakian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 9 päivänä lokakuuta 2007 lähettänyt hallintovaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen Suomen ja Slovakian välillä turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi mainitun sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (HE 96/2007 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ulkoasiainneuvos Timo Repo ja lainsäädäntöneuvos Kaija Suvanto, ulkoasiainministeriö

- lainsäädäntösihteeri Veera Pedersen, oikeusministeriö
- ylitarkastaja Martti Ant-Wuorinen, sisäasiainministeriö
- hallitussihteeri Jenni Honkanen, puolustusministeriö
- vanhempi hallitussihteeri Anja Liukko, kauppa- ja teollisuusministeriö
- tietosuojavaltuutettu Reijo Aarnio.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- valtiovarainministeriö
- liikenne- ja viestintäministeriö
- Pääesikunta
- suojelupoliisi
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen ja Slovakian välisen sopimuksen turvallisuusluokitellun tiedon vastavuoroisesta suojaamisesta sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.

Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa salassa pidettävän tiedon välittäminen ja suojaaminen Suomen ja Slovakian välillä ulko-, puolus-

tus-, turvallisuus-, poliisi-, teollisuus-, tiede- tai teknologia-asioissa. Kysymys on arkaluonteisista tietoaaineistoista, jotka lähettävässä sopimusvaltiossa on erikseen luokiteltu korkean tietoturvallisuuden tason toteuttamista edellyttäväksi.

Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus siitä, että sopimuksen voimaansaattamiseksi tarvittavat kansalliset

toimenpiteet on saatettu loppuun, on otettu vastaan. Sopimuksen voimaansaattamislaki on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presiden-

tin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Kansainväliseen yhteistyöhön liittyviin asiakirjoihin sisältyy myös sellaisia salassapidettäviä tietoja, joiden luvaton paljastaminen voi aiheuttaa merkittävää ja laajalle ulottuvaa vahinkoa tärkeille yleisille eduille. Perinteisesti kansainvälinen tietoturvaluusuyhteistyö käsittää diplomaattiseen toimintaan samoin kuin puolustus- ja poliisihallintojen väliseen yhteistyöhön liittyvän ei-julkisen tiedonvaihdon suojaamisen. Kansainvälisillä tietoturvaluusuvetoitteilla on kuitenkin kasvava merkitys myös taloudellisen, teollisen ja teknologisen yhteistyön kannalta. Yhä useammat yritystason hankkeet edellyttävät turvaluususuojatun tiedon hyödyntämistä.

Pyrkimyksistä huolimatta ei ole voitu toteuttaa monenkeskeistä tietoturvaluusualan yleis-sopimusta, minkä vuoksi on etsitty kahdenkeski-siä sopimusratkaisuja. Suomen ja Slovakian vä-lisen sopimuksen tarkoituksena on varmistaa sa-lassapidettävän tiedon välittäminen maiden vä-lillä ulko-, puolustus-, turvaluus-, poliisi-, teollisuus-, tiede- tai teknologia-asioissa. Kysy-mys on tietoaaineistosta, joka on lähettävässä so-pimusvaltiossa erikseen luokiteltu korkean tieto-turvaluusustason toteuttamista edellyttäväksi tiedoksi.

Käsiteltävänä olevan sopimuksen hyväksymi-nen on tärkeää muun muassa sen vuoksi, että se antaa suomalaiselle yritystoiminnalle mahdolli-suuden saada sellaisia tilauksia tai osallistua sel-laisiin hankkeisiin, joiden toteuttaminen edellyt-tää pääsyä Slovakian turvaluusuluokiteltuihin tietoihin. Sopimus parantaa suomalaisten yritys-ten kilpailuasemaa.

Saadun selvityksen mukaan Suomen ja Slova-kian välisen sopimuksen määräykset vastaavat kansainvälisistä tietoturvaluusuvetoitteista annetun lain (588/2004) säännöksiä. Kyseinen laki on säädetty osana Suomen ja Saksan välisen

tietoturvaluususuopimuksen sekä Suomen ja Euroopan avaruusjärjestön (ESA) välisen tieto-turvaluususuopimuksen voimaan saattamista. Lakiin sisältyy erityissäännös, jonka mukaan toisen sopimuspuolen salassapidettävät ja tur-valuusuluokitellut asiakirjat ja niihin sisältyvät tiedot ovat myös Suomessa salassapidettävät. Salassapitovelvoite on siten kattavampi kuin yleisessä julkisuuslaissa (621/1999). Sopimuk-sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista koskeva lakiehdotus ei kui-tenkaan asiallisesti vaikuta kansalaisten tiedon-saantia vähentävästi suhteessa siihen, miten tie-donsaanti on yleisen lainsäädännön mukaan jär-jestetty.

Käsiteltävänä olevan sopimuksen mukaan vastaanottavan sopimuspuolen on pääsäännön mukaan pidettävä turvaluusuluokiteltu tieto sa-lassa. Sopimuksen sisältämät tietoturvaluusuvetoitteet vaikuttavat ensisijaisesti siihen, mi-ten viranomaisten ja velvoitteen piiriin kuulu-vien yksityisten tahojen on käsiteltävä asiakirjo-ja, sekä siihen, miten toimitila- ja henkilöturval-lisuudesta on huolehdittava.

Yksityiskohtana valiokunta toteaa, että sopi-muksen 1 artiklassa määritellään ne toiminnot, joihin sopimusta sovelletaan. Näitä ovat ulko-, puolustus-, turvaluus-, poliisi-, teollisuus-, tiede- ja teknologia-asiat. Valiokunta toteaa 1 artiklan yksityiskohtaisia perusteluja täyden-täen, että rajaturvaluusuden ylläpitäminen sisäl-tyy edellä mainittuihin aloihin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella hallintovaliokunta ehdottaa,

*että eduskunta hyväksyy Bratislavassa
14 päivänä toukokuuta 2007 Suomen ta-*

*savallan ja Slovakian tasavallan välillä
turvallisuusluokitellun tiedon vastavuo-
roisesta suojaamisesta tehdyn sopimuk-
sen ja*

*että lakiehdotus hyväksytään muutta-
mattomana.*

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2007

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tapani Tölli /kesk
vpj. Tapani Mäkinen /kok
jäs. Maarit Feldt-Ranta /sd
Juha Hakola /kok
Rakel Hiltunen /sd
Heli Järvinen /vihr
Oiva Kaltiokumpu /kesk
Elsi Katainen /kesk

Timo Korhonen /kesk
Valto Koski /sd
Outi Mäkelä /kok
Petri Pihlajaniemi /kok
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Unto Valpas /vas
Tuula Väättäinen /sd
vjäs. Veijo Puhjo /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ossi Lantto.